

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 26932/2023
13.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у бракоразводном поступку тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Бзенић адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Млађан Ивановић адвокат из ..., одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 169/23 од 05.06.2023. године, на седници одржаној 13.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 169/23 од 05.06.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Трстенику П2 29/22 од 19.01.2023. године, ставом првим изреке, разведен је брак парничних странака закључен 08.03.2017. године. Ставом другим изреке, тужиоцу је поверено самостално вршење родитељског права над малолетним сином ВВ (рођен ...2011. године) и ћерком ГГ (рођена ...2014. године). Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да на име издржавања мал. деце плаћа месечно износе од 15.000,00 динара за сина и 13.000,00 динара за ћерку, почев од подношења тужбе 24.02.2022. године па убудуће. Ставом четвртим изреке, за износе издржавања преко досуђених, од још 10.000,00 динара за сина и 17.000,00 динара за ћерку, тужбени захтев је одбијен. Ставом петим изреке, уређен је начин одржавања личних односа деце са туженом током њеног боравка у Србији. Ставом шестим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу исплати износ од 95.320,00 динара на име трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 169/23 од 05.06.2023. године ставом првим изреке, одбијена је тужене и потврђена наведена првостепена пресуда у ставовима другом, трећем и петом изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима садржано у ставу шестом изреке првостепене пресуде, тако што је обавезана тужена да на име трошкова исплати тужиоцу 56.320,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је дао одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, парничне странке су од 2010. године живе у ванбрачној заједници у ... у заједничком домаћинству са мајком тужене, а венчали су се 08.03.2017. године. Након споразумног одласка тужене у иностранство октобра исте године (да би створила услове за долазак осталих чланова породице), тужилац се са децом вратио у домаћинство својих родитеља у ..., где је и сада. Супружници су започели заједнички живот у Немачкој средином августа 2021. године, где је и тужилац нашао посао, са децом (син се добро прилагодио новим условима, за разлику од ћерке, која је имала потешкоћа због страног језика), али су се у том периоду јавили проблеми у њиховом односу па се тужилац вратио са децом у ... 31.01.2022. године, без договора са туженом. По доласку тужене у ..., 11.03.2022. године, дошло је до изражених конфликта и међупартнерског неразумевања због чега се у рад са породицом, на иницијативу тужене, укључио и Центар за социјални рад у Трстенику и тек након тога је тужена успела да оствари контакт са децом. На основу заједничког рада и усаглашеног мишљења органа старатељства у Трстенику и Ћуприји, имајући у виду изражену жељу деце, констатовано је да је у интересу будућег развоја деце да родитељско право врши тужилац самостално, али и да деца остварују потребу да одржавају контакт са мајком и то у ..., где се много боље осећају и слободније крећу, а према предложеном моделу центра.

Син парничних странака (рођен ...2011. године) похађа пети разред основне школе, а њихова ћерка (рођена ...2014. године) трећи разред основне школе. Син тренира ..., а ћерка похађа ... школу. За подмирење месечних потреба деце парничних странака потребни су износи од 25.000,00 динара за њиховог сина, односно 23.000,00 динара за ћерку. Тужилац са децом станује у кући својих родитеља, за коју издаци за комуналне услуге износе око 20.000,00 динара. Тужилац је радио на одређено време до децембра 2022. године, са зарадом од око 36.000,00 динара и тренутно тражи посао. Не поседује имовину на своје име, здрав је и способан за рад, а у издржавању деце му помажу родитељи који су пензионери, са око 50.000,00 динара примања. Тужена и даље живи у Немачкој и остварује зараду од око 3.500 евра. Издаци за стан у коме је породица живела били су око 1.120 евра, осим интернета, с тим што је тужена, приликом рада са породицом у Центру за социјални рад Трстеник, рекла да је нашла мањи стан. Ни тужена не поседује непокретну имовину, јер је стан у ... власништво њене мајке, а у бабиној кући живи њен брат са породицом.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног суда, правилна је одлука нижестепених судова да се по разводу брака деца парничних странака повере оцу на самостално вршење родитељског права, као и одређени модел виђања деце са родитељем са којим не живе и допринос тужене издржавању деце у износима који су досуђени.

Супротно ревизијским наводима, одлучујући о поверавању деце тужиоцу на самостално вршење родитељског права и о одржавању личних односа са туженом, нижестепени судови су правилно применили одредбе члана 77. став 3. и 61. Породичног закона, руководећи се најбољим интересом деце у мери која је потребна за заштиту личности и права и интереса деце.

Пошто је суд у спору за заштиту права детета и вршење родитељског права дужан да се руководи најбољим интересом детета, дужан је да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства или друге специјализоване установе, што је у конкретном случају и учињено када је дат усаглашен налаз и мишљење два органа старатељства. Побијаном одлуком је за сада, супротно наводима ревизије, најбоље заштићен интерес малолетне деце, а код утврђених чињеница о подобности и приликама родитеља и чињенице да се ради о малолетној деци школског узраста о којима се континуирано и квалитетно брине отац, у чијем домаћинству деца и одрастају и који показује високу родитељску мотивацију, и као одговоран и савестан родитељ поседује адекватну родитељску подобност и сензибилитет да прати развојне потребе деце у складу са њиховим узрастом. По мишљењу Врховног суда, животне околности у породици у којој сада живи отац са малолетном децом, уз уважавање израженог мишљења и жеље деце која се у дому оца и у средини у ... боље осећају и слободније крећу, такође указују да је побијана пресуда у најбољем интересу деце странака с обзиром на њихову животну доб и утицај на њихов правилан психофизички развој и одрастање. Супротно ревизијским наводима, мишљењу деце које је прибављено у складу са одредбама члана 270. у вези с чланом 65. став 1. и 2. Породичног закона, посвећена је дужна пажња како од стране органа старатељства пред којом је дато, тако и од стране суда који је донео одлуку, по свим питањима која се тичу малолетне деце, а у складу са њиховим годинама и зрелошћу. Суд је дужан да се руководи најбољим интересом детета који подразумева, осим вишег стандарда и несумњивим могућностима образовања у држави чланици Европске уније у којој тужена тренутно живи, и удовољавање на најбољи могући начин емотивним и развојним потребама детета за сигурном, стабилном и предвидивом околином у којој ће се дете осећати вољено, слободно и несметано стицати искуство у дружењу са вршњацима и развијати осећај припадања породици и друштвеној средини из које потиче.

Супротно ревизијским наводима, правилно је одређен и начин на који ће тужена одржавати своје односе са децом када је у земљи - на тај начин што ће деца, ако је у току школска година, проводити код тужене сваки викенд од петка од 18 часова до недеље до 18 часова, а у време школских распуста седам дана у континуитету, с тим што ће тужена седам дана раније телефонски обавештавати тужиоца о термину свог доласка у Србију. У условима као што су тренутни у конкретном случају, када мајка живи и ради у иностранству, без присуства и помоћи чланова породице њен лични однос са децом ће се у складу са побијаном одлуком одвијати у мери довољној да би деци било омогућено очување емотивне везе са мајком. То свакако не онемогућава и употребу модерних средстава комуникације, уз које односи тужене са децом могу бити чести, па и свакодневни. Супротно ревизијским наводима, начин на који ће се одвијати односи тужене када је у земљи и деце нижестепени судови су одредили у потпуности према моделу предложеном усаглашеним закључком органа старатељства Трстеник и Ћуприја од 08.09.2022. године. Одлука суда о одржавању личних односа деце са родитељем са којим не живе, не спречава родитеље да се договоре да то буде и дуже и чешће, уколико за тим има воље и прилике.

Нису основани наводи ревизије тужене којима се указује да су досуђени износи доприноса тужене издржавању деце превисоко одмерени јер су судови, наводно, ценили прилике у којима живи тужена, испустивши из вида да је и тужилац дужан да доприноси издржавању деце, да је здрав и способан да обавља повремене и сезонске послове и оствари знатна примања. Износи потребни да би се подмириле потребе деце парничних странака одговарајуће њиховом узрасту правилно су утврђени, сходно

околностима у којима живе деца и њихови родитељи, и обавезама и финансијским могућностима родитеља чији стандард деца прате, због чега су неосновани наводи ревизије да је допринос тужене превисоко одмерен. Досуђивање мањег износа којим би тужена доприносила издржавању своје деце, за шта се тужена залаже својом ревизијом, у тренутној ситуацији би представљало превелико оптерећење за тужиоца, с обзиром на његове тренутне животне околности и имовинску ситуацију и не би било у најбољем интересу деце. Досуђеним износима, уз допринос тужиоца, како у новцу, тако и кроз рад, бригу и старање о деци који он свакодневно улаже и помоћ коју му пружају (иако нису у обавези) његови родитељи, деци парничних странака се омогућава подмирење њихових потреба на нивоу животног стандарда какав ужива њихова мајка - дужник издржавања, овде тужена, без опасности да буде угрожена њена егзистенција.

Осталим наводима ревизије понављају се жалбени наводи који су правилно оцењени од стране другостепеног суда, а наводи у ревизији којима се оспорава утврђено чињенично стање и даје сопствена оцена доказа, уз пасивно понашање тужене у току поступка, нису од утицаја на правилност пресуђења, те их овај суд не образлаже детаљно, сагласно члану 414. став 2. ЗПП.

На основу изложеног, Врховни суд је одлучио као у изреци пресуде, применом члана 414. став 1. ЗПП.

Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић